

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma, ohjeet täyttämiseen

20.8.2026

1. Perustiedot

Perustietoihin kirjataan lapsen ja huoltajan tai muun laillisen edustajan nimet, yhteystiedot ja puhelinnumerot.

Yhteydenpitoon liittyviä lisätietoja

Yhteydenpitoon liittyvät lisätiedot, esimerkiksi yhteis- / yksinhuoltajuus tai turvakieltoon liittyviä asioita.

2. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen

Tässä tarkoituksena on varmistaa, että lapsella ja huoltajalla on mahdollisuus osallistua suunnitelman laadintaan ja arviointiin.

2.3 Muu laatimiseen osallistunut henkilöstö/asiantuntijat

Esimerkiksi tiimin jäsenet, erityisopettaja tai varhaiskasvatuksen opettaja (perhepäivähoidossa)

2.4 Lapsen näkökulma, mielipiteet ja kiinnostuksenkohteet sekä miten ne otetaan huomioon

Esim. Lapsen haastattelussa ja havainnoinneissa esiin nousseet asiat ja niiden huomioiminen varhaiskasvatuksessa.

2.5 Huoltajien toiveet kasvatuksen ja opetuksen järjestämiseksi

Tähän kohtaan voidaan kirjata perheen kielelliseen, kulttuuriseen tai katsomukselliseen taustaan liittyvät toiveet ja yhdessä sovitut asiat, kuten esimerkiksi kotikielet (mm. Kielipedan kartoitus). Huoltajan kasvatukseen ja opetukseen liittyvät ajatukset ja toiveet. Mitä huoltaja pitää tärkeänä tällä hetkellä lapsensa elämässä? Ks. huoltajan vastaukset ennen keskustelua lähetettyyn kyselyyn.

2.6 Huoltajan kanssa sovitut yhteistyön käytänteet

Kuten toiveet tulkkaukspalveluiden käytöstä, päivittäisestä viestinnästä sekä sovitut tiedottamisen käytänteet päiväkodissa (esim. Päikky, Wilma, Peda.net). Tarvittaessa tarjotaan huoltajalle mahdollisuutta Lapset puheeksi -keskusteluun (huoltajan luvalla tähän voi myös kirjata käydyn Lapset puheeksi -keskustelun ajankohdan).

3. Monialainen yhteistyö

Tähän kirjataan monialaisen yhteistyön toteuttaminen (ei varhaiskasvatuksen henkilöstöä), esim. lastenneuvolan, lastensuojelun tai terapeuttien kanssa. Tähän kirjataan monialaisten toimijoiden organisaatiot, nimet ja yhteystiedot. Lisäksi kirjataan yhteisesti sovitut asiat.

Tarvittaessa kirjataan neuvolan terveydenhoitajan tiedot sekä huoltajan antama lupa yhteydenottoon. Huoltajan luvalla voi kirjata tarvittaessa tiedon pidetystä Omatiiimistä, päivämäärän sekä osallistuneet monialaiset tahot.

Lapsen vasuun kirjataan tarvittaessa sosiaali- ja terveyspalvelut, kuten lapsen saama kuntoutus, jos se on olennaista lapsen varhaiskasvatuksen järjestämisen näkökulmasta.

Mahdollisen tuen edellyttämän yhteistyön ja palvelujen näkökulmasta huomioidaan

- yhteistyö lapsen ja huoltajan kanssa
- lapsen tuen toteuttamisen vastuut
- erityisasiantuntijoiden palvelujen käyttö
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muiden tarvittavien asiantuntijoiden antama ohjaus ja konsultaatio
- mahdollisten kuljetusten järjestelyt ja vastuut.

4. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen arviointi

Lapsen vasu tulee arvioida ja tarkistaa vähintään kerran vuodessa (tuen piiriin kuuluvan lapsen vasu vähintään kaksi kertaa vuodessa) tai useammin jos lapsen tarpeet sitä edellyttävät. Lapsen vasua arvioitaessa arviointi kohdistuu pedagogiikan toteutumiseen, oppimisympäristöihin ja toiminnan järjestelyihin sekä mahdolliseen tuen vaikuttavuuteen ja tukitoimien toteutumiseen.

Lapsen vasun tarkistaminen perustuu lapsen vasun arviointiin yhdessä lapsen ja huoltajan kanssa. Tarkoituksena on varmistaa, että lapsen vasusta muodostuu jatkumo.

Tässä osiossa tarkastellaan aiemmin laadittua lapsen vasua ja arvioidaan siihen kirjattujen tavoitteiden toteutumista. Tähän kohtaan kirjataan suunnitelman toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointi myös silloin, kun lapsi siirtyy varhaiskasvatusyksiköstä toiseen, vaikka ei laadittaisi ko. hetkellä enää uutta suunnitelmaa.

Mikäli lapsen vasua ollaan laatimassa ensimmäistä kertaa, tätä arviointia ei luonnollisesti tehdä.

Lapsen vasun tavoitteita sekä niiden toteuttamista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Tavoitteellinen ja suunnitelmallinen arviointi on keskeisessä asemassa varhaiskasvatuksen laadun ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Henkilöstö toteuttaa arviointia jatkuvasti lapsen vasun päivittämisen välillä ja tavoitteita tarkennetaan lapsen tarpeiden muuttuessa.

4.1 Tavoitteiden, toimenpiteiden sekä tuen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointi

Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen arviointi:

Mitkä toiminnalle asetetut tavoitteet ja toimenpiteet ovat toteutuneet? Miten ne ovat toteutuneet? Mikä on edistänyt/estänyt tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista? Arviointi kohdistuu toiminnan, järjestelyjen, oppimisympäristöjen ja pedagogiikan arviointiin, ei lapsen arviointiin. Arvioinnin yhteydessä henkilöstö sekä huoltaja ja lapsi pohtivat kuinka hyvin lapsen vasuun kirjatut kasvatukselle, opetukselle ja hoidolle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet ja ovatko toimenpiteet olleet tarkoituksenmukaisia. Miten kehitystä, oppimista ja hyvinvointia on edistetty?

Tuen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointi:

Onko lapselle annettu tuki ja tukitoimenpiteet olleet toimivia ja riittäviä? Miten sovitut pedagogiset, rakenteelliset ja/tai hoidolliset tuen muodot ovat toteutuneet, ja mitkä ovat olleet niiden vaikutukset? Miten sovitut yhteistyökäytännöt ovat toteutuneet? Lapsen tuen tarvetta sekä tuen riittävyyttä, tarkoituksenmukaisuutta ja vaikuttavuutta on arvioitava ja seurattava sekä lapsen vasua päivitettävä aina tuen tarpeen muuttuessa. Tuen vaikuttavuuden arviointi pitää sisällään kuvauksen annetuista tukitoimista, niiden vaikuttavuuden arvioinnista ja kehittämisestä sekä perustelut siitä, millaisista tukitoimista lapsi hyötyy ja mitkä parhaiten toteuttavat

yksilöllisesti lapsen etua. Jos lapsi saa tehostettua tai erityistä tukea, tai tukipalveluita osana yleistä tukea, lapsen vasua päivitetään hallinnollisen päätöksen sisällön mukaisesti.

4.2 Muut havainnot suunnitelman toteutumiseen vaikuttaneista asioista

Esim. Terapiat eivät ole toteutuneet suunnitellusti tai varhaiskasvatukseen osallistuminen on ollut epäsäännöllistä.

5. Tavoitteet pedagogiselle toiminnalle ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

Tavoitteet ja toimenpiteet koskevat kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuutta sekä lapsen tukea.

Tähän kuvataan lapsikohtaiset pedagogisen toiminnan tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi.

5.1 Lapsen vahvuudet, kiinnostuksen kohteet ja niiden huomioon ottaminen

Lapsen vasuun kuvataan lapsen keskeiset vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet sekä niiden huomioon ottaminen toiminnan suunnittelussa.

5.2 Lapsen tarpeet sekä mahdolliset muut kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeen liittyvät tuen tarpeet ja niiden huomioon ottaminen

Tähän kirjataan lapsen tarpeet tavoitteiden asettamisen ja toiminnan suunnittelun pohjaksi.

Lisäksi kirjataan mahdolliset muut lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeen liittyvät tarpeet tavoitteiden asettamisen ja toiminnan suunnittelun sekä tuesta tehtävän hallintopäätöksen pohjaksi.

5.3 Tavoitteet pedagogiselle toiminnalle

Tähän kirjataan keskeiset tavoitteet henkilöstön pedagogiselle toiminnalle. Tavoitteiden asettamisessa tulee hyödyntää lapsen vahvuuksia, kiinnostuksen kohteita ja tarpeita. Tässä osassa huomioidaan lapsen orastavat taidot ja se, miten niitä voidaan edistää pedagogisella toiminnalla. Olennaista on kirjata tavoitteet lapsen kasvatukselle, opetukselle ja hoidolle. Tässä huomioidaan myös laaja-alaisen osaamisen osa-alueita ja oppimisen alueita. Lisäksi tähän kirjataan mahdolliset kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tuen kannalta merkitykselliset tavoitteet yleisessä, tehostetussa ja erityisessä tuessa.

Kirjaa 1-3 tavoitetta (poista ylimääräiseksi jäävät numerot).

5.4 Toimenpiteet ja menetelmät tavoitteiden saavuttamiseksi

Tässä kirjataan konkreettiset pedagogiset toimenpiteet ja menetelmät pedagogiselle toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Menetelmät tulee kirjata niin konkreettisina, että niiden toteutumisen arviointi on mahdollista.

Toimenpiteet ja menetelmät kirjataan vastaamaan pedagogiselle toiminnalle asetettuihin tavoitteisiin (numerointi siis osoittaa mihin tavoitteeseen sovitut toimenpiteet ja menetelmät on kohdennettu). Toimenpiteitä ja menetelmiä voi olla useita yhtä tavoitetta kohden. Poista ylimääräiseksi jäävät numerot.

5.5 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä tarkentavia näkökulmia

Tässä kohdassa kirjataan tavoitteet ja menetelmät, miten edistetään monipuolisesti vieraskielisten ja monikielisten lasten kielitaidon sekä kieli- ja kulttuuri-identiteettien ja

itsetunnon kehittymistä. Suomea toisena kielenä opetetaan varhaiskasvatuksessa tavoitteellisesti ja pedagogisesti suunniteltuna kielellisten taitojen ja valmiuksien osa-alueilla lasten tarpeista ja edellytyksistä lähtien. (ks. Kielipeda)

Tähän kohtaan voi myös kirjata kieleen ja kulttuuriin liittyviä muita tarkentavia näkökulmia pedagogisiin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin liittyen esimerkiksi saamen kieleen, romanikieleen ja viittomakieleen.

5.6 Tuen muodot

Tähän kohtaan kirjataan lapsen tukeen liittyviin tarpeisiin sekä toteuttamiseen liittyviin tavoitteisiin perustuvat tuen toimenpiteet eli tarvittavat pedagogiset, rakenteelliset ja hoidolliset tuen muodot.

Tähän kirjataan myös mahdolliset lapselle annettavat tukipalvelut.

Lapsen vasua hyödynnetään tehtäessä hallinnollista päätöstä annettavasta tehostetusta tai erityisestä tuesta tai yleisen tuen tukipalveluista. Mikäli lapsen tuen tarvetta on arvioitu lapsen vasussa, tulee arviointi huomioida annettaessa tehostetun tai erityisen tuen hallinnollista päätöstä tai päätöstä yleisen tuen tukipalveluista. Lapsen vasua päivitetään hallintopäätöksen sisällön mukaisesti.

Kun lapsi saa varhaiskasvatuksessa tukea, hänen vasuunsa kirjataan tarvittavat asiat pedagogiikan toteuttamisen/pedagogisen toiminnan näkökulmasta:

Pedagogiset tuen muodot:

- varhaiskasvatuspäivän rakenteeseen ja päivärytmiin liittyvät ratkaisut
- oppimisympäristöihin liittyvät ratkaisut
- tarvittavat erityispedagogiset menetelmät
- vuorovaikutus- ja kommunikointitavat, esimerkiksi viittomien ja kuvien käyttö
- käytännöt, miten lapsi pääsee osalliseksi vertaisryhmän toimintaa, esimerkiksi esteettömyyden huomiointi

Rakenteelliset tuen muodot:

- tuen toteuttamiseen liittyvän osaamisen ja erityispedagogisen osaamisen vahvistaminen
- henkilöstön mitoittamiseen ja rakenteeseen liittyvät ratkaisut
- lapsiryhmän kokoon ja ryhmärakenteeseen liittyvät ratkaisut
- tulkitsemis- ja avustamispalvelut sekä apuvälineiden käyttö
- pien- tai erityisryhmä tai muu tarvittava ryhmämuoto
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan osa- tai kokoaikainen opetus tai konsultaatio

Hoidolliset tuen muodot:

- perushoitoon, hoivaan ja avustamiseen liittyvät menetelmät
- terveydenhoidolliset tarpeet, esimerkiksi lapsen pitkäaikaissairauksien hoitoon, lääkitykseen, ruokavalioon ja liikkumiseen liittyvä avustaminen ja apuvälineet

5.7 Lapsen tuen toteuttamista koskeva hallintopäätös

Tähän kohtaan kirjataan päivämäärä (jolloin päätös on annettu), kun lapsen tuesta on annettu hallintopäätös. Lapsen vasuun kirjataan myös päivämäärä, jos hallintopäätös kumotaan. Jos päätös on tehty tai kumottu suunnitelman hyväksymisen jälkeen, kirjataan tieto välikirjauksena (paina +-merkkiä). Muista valita mistä päätöksestä on kysymys.

Muihin huomioihin kirjataan hallintopäätökseen liittyviä tarkentavia näkökulmia, kuten päivä, mistä alkaen tuki on päätöstekstissä myönnetty alkamaan tai mistä alkaen tuki on päätetty lopettaa.

6. Muut mahdolliset lapsen varhaiskasvatuksessa huomioitavat asiat

Tähän osioon kirjataan muita huomioitavia asioita, kuten esimerkiksi päiväuniin, ruokailuun tai pukemiseen liittyvät asiat.

7. Laatisemisessa hyödynnetyt muut mahdolliset asiakirjat ja suunnitelmat

Lapsen vasun laatisemisessa voidaan hyödyntää muita mahdollisia suunnitelmia kuten esimerkiksi lääkehoitosuunnitelma, kielipeda-työväline tai asiantuntijalausuntoja. Muista merkitä myös hyödynnetyn suunnitelman/lausunnon päivämäärä.

8. Seuranta- ja arviointiajankohdat

Muista täyttää ajankohta, jolloin ko. suunnitelma on laadittu/arvioitu. Välikirjauksiin tulee kirjausajankohta näkyviin automattisesti järjestelmän kautta.

8.1 Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatisemispäivä

Tähän kirjataan huoltajien kanssa pidetyn varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelun päivämäärä. Mikäli huoltajien kanssa on keskusteltu eri aikaan, kirjaa molempien keskustelujen ajankohdat laatisemispäiviksi. Muista kirjata myös arviointiajankohdat.

8.2 Suunnitelma lapsen varhaiskasvatussuunnitelman tarkistus ja arviointi ajankohdasta

Tähän kohtaan kirjataan huoltajan kanssa yhdessä sovittu jatkosuunnitelma.

Sovi huoltajien kanssa, koska seuraavan kerran tarkistetaan ja arvioidaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa. Suunnitelmaan tehdään tällöin lisäykset välikirjauksena (paina + - merkkiä) huoltajien kanssa käydyn keskustelun perusteella.

Tähän voi kirjata myös muita sovittuja asioita seuraavaan tapaamiseen liittyen esim. mukaan kutsuttavista yhteistyötahoista.